O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

O‘ZBEKISTON DAVLAT JAHON TILLARI UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Rektor ____________ I. Tuxtasinov

2025-yil “____” __________

Ro ‘yhatga olindi: *BD60110900-ITXT 2404*

2025-yil “4” iyun

INGLIZ TILI XALQARO TIL SIFATIDA FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100 000	–	Ta’lim
Ta’lim sohasi:	110 000	–	Ta’lim
Ta’lim yo‘nalishi:	60111800	–	Xorijiy til va adabiyot (ingliz tili)

Toshkent – 2025

Fan/modul kodi ITXT2404	O'quv yili 2025-2026	Semestr 4	Kreditlar 4
Fan/modul turi Tanlov	**Ta'lim tili** ingliz		**Haftadagi dars soatlari** 2/4

1.	**Fanning nomi**	**Auditoriya mashg'ulotlari (soat)**	**Mustaqil ta'lim (soat)**	**Jami yuklama (soat)**
	Ingliz tili xalqaro til sifatida	48	72	120

2\.

I. Fanning mazmuni:

Fanni o'qitishdan maqsad – ingliz tilining xalqaro til sifatida shakllanishi, ingliz tilini o'rganish va o'qitish, til o'rganuvchining xususiyatlari, til o'rganishda kognitiv omillar, transfer, interferens va umumlashtirish hodisalari, induktiv va deduktiv til o'rganish, qobiliyat va intellekt, tizimli yoddan chiqarish hodisasi, chet tilini o'rganish uslublari va strategiyalari, muloqot strategiyalari, til o'rganishda psixologik omillar, bilingvizm, til o'rganishdagi xatolar, chet tilini o'rganishda yosh xususiyatlari kabi masalalar yuzasidan kasbiy bilimlar berish.

Fanning vazifasi – ingliz tilining xalqaro til sifatida muloqotda qo'llanilish darajasi va tilning rivojlanish bosqichlari, ingliz tilida so'zlashuvchi mamlakatlarda til variantlarining o'ziga xos qo'llanilish usullari, ingliz tilining xalqaro til sifatida shakllanishiga ta'sir ko'rsatgan lingvistik, tarixiy, sotsial va madaniy omillar, ingliz tilidan davlat tili (ona tili) sifatida, ikkinchi rasmiy til (variantlar) yoki undan xorijiy til sifatida foydalanish o'rtasidagi farq va o'xshashliklar, ingliz tilining kelajagi, ingliz tilidagi o'zgarishlar va unga ta'sir etuvchi omillar (internet, biznes, diplomatiya va h.k.) haqida keng ma'lumot berish orqali talabalarning ingliz tilini egallash bo'yicha ko'nikma ma malakalarini takomillashtirishdan iborat.

Xorij tajribasiga muvofiqligi

Mazkur fan dasturi O 'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 29-martdagi "Oliy ta'limning me'yoriy-uslubiy hujjatlarini ishlab chiqish jarayonini takomillashtirish to'g'risida"gi 87-sonli buyrug'iga muvofiq, mazkur fan dasturi xalqaro tan olingan reytinglarda birinchi 300 talik (QS World Rankings 2025, #246) ro 'yxatiga kiruvchi Sussex University ta'lim dasturi tajribasini o'rgangan holda tuzildi.

https://www.sussex.ac.uk/study/undergraduate/courses/english-language-and-linguistics-with-tesol-ba

II. Asosiy qism (amaliy mashg'ulotlar)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

4-semestr

Modul 1: Language Learning

1. Introduction to and overview of the course
2. Language, learning and teaching
3. Good language learners
4. Affective factors in language learning
5. Cognitive factors in language learning
6. Learning styles (preferences)
7. Multiple Intelligences
8. Inductive and deductive reasoning
9. Learning strategies: Receptive and productive
10. Communication strategies
11. Age and acquisition
12. The Critical Period Hypothesis
13. Errors and interlanguage: Types and identification
14. Sources of error and fossilization

Modul 2: English in the modern world

1. Globalization and the spread of English
2. Background to English as an International language
3. Language change: Inner and outer factors
4. The future of English
5. Varieties of English: Overview and Importance
6. English as a mother tongue, second, and foreign language
7. Equal acceptability of varieties of English
8. The role of standardization vs. diversification
9. What variety to teach: Consistency in teaching English
10. The implications of English as an International language

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:

Amaliy mashg'ulotlar multimedia vositalari bilan jihozlangan auditoriyada faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mashg'ulot jarayonida mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq. Amaliy mashg'lotlar davomida fan mavzulari bo'yicha ingliz tilida faol muhokama olib boriladi va keng

ko'lamli o'qish, mustaqil o'rganish va boshqalar bilan bilim almashishga alohida ahamiyat beriladi.

IV. Mustaqil ta'lim shaklini tashkil etishga qo'yilgan talablar va tavsiya etilgan mavzular:

Talabalarni mustaqil ta'lim shaklini tashkil etishga qo'yilgan talablar O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 29-apreldagi 136-sonli "Oliy ta'lim muassasalari talabalari mustaqil ta'limini tashkil etish bo'yicha namunaviy tartibni tasdiqlash to'g'risida"gi buyrug'i asosida ishlab chiqilgan.

Mustaqil ta'limni baholash semestr davomida berilgan topshiriq asosida bajarilgan ishlarni HEMIS axborot tizimida ilova qilish, shuningdek, oraliq va yakuniy test va savollarga javob berish asosida oshiriladi.

- o'tilgan mavzuni chuqur o'rganishlari uchun darslik, o'quv materiallari bilan faol ishlash;
- amaliy mashg'ulotlar va imtihonlarga oldindan tayyorgarlik ko'rish, vaqtdan unumli foydalanish;
- fan (modul)lar bo'yicha mustaqil ta'lim topshiriqlarini belgilangan muddatlarda taqdim etishi;
- mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda plagiat (ko'chirmakashlik)ga yo'l qo'ymasligi;
- kichik guruhlarda hamkorlikdagi mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda jamoaning umumiy maqsadiga mos harakat qilishi, o'ziga yuklatilganl vazifalarni o'z vaqtida bajarishi.

Mustaqil ta'limni tashkil etishda fanning xususiyatini inobatga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- mavzu yuzasidan tahliliy ma'lumot (esse) tayyorlash;
- badiiy-ijodiy ishni bajarish;
- aniq mavzu bo'yicha tahliliy taqdimot (prezentatsiya) tayyorlash;
- berilgan muammoni keng tahlil qilish, unga ta'rif va xulosalarni berish;
- amaliyotdagi mavjud muammoning yechimini topish, test, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash orqali loyihalar ishlash ko'nikmasini shakllantirish;
- ilmiy maqola, tezislar va ma'ruza tayyorlash;

4-semestr

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Creating a personal language learning plan (2 hours)
2. Exploring different language learning resources (2 hours)
3. Self-assessment of language learning strengths and weaknesses (2 hours)

7.	O'quv dasturi O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan. Dastur universitet Kengashining 2025-yil 4 - iyun dagi yig'ilishida ko'rib chiqilgan va tasdiqqa tavsiya etilgan (10- sonli bayonnoma).
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar:** S.Sodiqova — O'zDJTU, Ingliz tili integrallashgan kursi №2 kafedrasi o'qituvchisi
9.	**Taqrizchilar:** X.Muxammedova – O'zDJTU, Ingliz tili amaliy fanlar kafedrasi mudiri, DSc, dotsent N.Isamuxammedova – Toshkent shahridagi Westminister xalqaro universiteti, f.f.n., dotsent

Ingliz tili №2 fakulteti dekani ____________ Z. Bazarov

Ingliz tili integrallashgan kursi №2 kafedrasi mudiri ____________ N.Muxammedova

Universitet axborot resurs markazi direktori ____________ S.Kayumova

3 (qoniqarli) baho – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajarish jarayonida jiddiy kamchiliklarga yo'l qo'yadi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritishda ma'lum ilmiy-nazariy xatolarga yo'l qo'yadi, tayanch tushncha va terminlarning mohiyatini to'liq izohlay olmaydi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga qisman javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan yetarli bilimga ega bo'lmaydi. Talaba fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash, mavzuga oid masalalar yuzasidan qaror qabul qila olish ko'nikmasi to'liq shakllanmagan bo'ladi.

2 (qoniqarsiz) baho – talaba modul bo'yicha yetarli bilimga ega emas, juda qo'pol xatolarga yo'l qo'yadi, savollarga qiyinchilik bilan javob beradi, berilgan topshiriqlarni bajara olmaydi.

6.

Asosiy adabiyotlar:

1. Lightbown, P. M., & Spada, N. (2021). *How languages are learned* (5th ed.). Oxford University Press.
2. VanPatten, B., Keating, J.M., & Smith, M. (2020). *Theories in Second Language Acquisition: An Introduction* (3rd ed.). Routledge.
3. Galloway, N. & Rose, H. (2015). *Introducing Global Englishes*. Routledge.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Darvin, R. & Norton, B. (2021). Investment and motivation in language learning: What's the difference? *Language Teaching, 1*(12). Cambridge University Press.
2. Mitchell, R., Myles, F. & Marsden, E. (2013). Second language learning: key concepts and issues. *Second language learning theories*, p. 24. Routledge.
3. Norton, B. & Toohey, K. (2011). Identity, language learning, and social change. *Language Teaching*, 44(4), 412-446. Cambridge University Press.
4. Pham, T. (2021, May). Attitude and motivation in language learning: A review. *Journal of English Language Teaching and Applied Linguistics*, 3(5), 64-72. Al-Kindi Center for Research and Development, United Kingdom.
5. Singleton, D. & Pfenninger, S. E. (2018). L2 acquisition in childhood, adulthood and old age. *Journal of Second Language Studies 1*(2), 254–275. John Benjamins Publishing Company.

Axborot manbaalari

https://www.bbc.co.uk/learningenglish/

https://www.dialectsarchive.com/

https://www.cambridgeenglish.org/

4. Building confidence and motivation in language learning (2 hours)
5. Enhancing cognitive skills for language acquisition (2 hours)
6. Identifying your learning style (2 hours)
7. Applying Multiple Intelligences to your language learning (2 hours)
8. Practicing inductive and deductive reasoning with language examples (2 hours)
9. Developing effective note-taking and vocabulary building strategies (2 hours)
10. Practicing communication strategies in real-life scenarios (2 hours)
11. The impact of age on your language learning journey (2 hours)
12. Researching and debating the Critical Period Hypothesis (2 hours)
13. Self-correcting and analyzing your own language errors (2 hours)
14. Identifying and overcoming fossilization in your language learning (2 hours)
15. Investigating the global spread of English in different contexts (2 hours)
16. The history and development of English as an international language (2 hours)
17. Observing language change in your own community (2 hours)
18. Discussing the future of English and its global implications (2 hours)
19. Exploring different varieties of English through media (2 hours)
20. Reflecting on your own experiences with English as a language learner (2 hours)
21. Analyzing the acceptability of different English varieties (2 hours)
22. The role of standardization and diversification in your language learning (2 hours)
23. Choosing the right variety of English for your learning goals (2 hours)
24. The impact of English as an international language on your life (2 hours)
25. Setting SMART goals for language learning (2 hours)
26. Researching and comparing different language teaching methods (2 hours)
27. Creating a supportive language learning environment at home (2 hours)
28. Developing strategies for managing language learning anxiety (2 hours)
29. Exploring memory techniques for language learning (2 hours)
30. Choosing language learning materials based on your learning style (2 hours)
31. Using multiple intelligences to diversify your language practice (2 hours)
32. Creating language learning activities using inductive and deductive reasoning (2 hours)

	33. Experimenting with different language learning strategies and tracking your progress (2 hours) 34. Analyzing different communication scenarios in English (2 hours) 35. Reflecting on the role of age in your own language learning experience (2 hours) 36. Developing a personalized strategy for addressing and overcoming language errors (2 hours)
3.	**V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: – ingliz tilining xalqaro til sifatida shakllanishi, ingliz tilini o'rganish va o'qitish, til o'rganuvchining xususiyatlari; – til o'rganishda kognitiv omillar, transfer, interferens va umumlashtirish hodisalari, induktiv va deduktiv til o'rganish, qobiliyat va intellekt, tizimli yoddan chiqarish hodisasi; – chet tilini o'rganish uslublari va strategiyalari, muloqot strategiyalari; – til o'rganishda psixologik omillar, bilingvizm, til o'rganishdagi xatolar; – chet tilini o'rganishda yosh xususiyatlari kabi masalalar yuzasidan tasavvur va bilimga ega bo'lishi; – ingliz tilining xalqaro til sifatida muloqotda qo'llanilish darajasi va tilning rivojlanish bosqichlari; – ingliz tilida so'zlashuvchi mamlakatlarda til variantlarining o'ziga xos qo'llanilish usullari; – ingliz tilining xalqaro til sifatida shakllanishiga ta'sir ko'rsatgan lingvistik, tarixiy, sotsial va madaniy omillar; – ingliz tilidan davlat tili (ona tili) sifatida, ikkinchi rasmiy til (variantlar) yoki undan xorijiy til sifatida foydalanish o'rtasidagi farq va o'xshashliklar; – ingliz tilining kelajagi, ingliz tilidagi o'zgarishlar va unga ta'sir etuvchi omillar (Internet, biznes, diplomatiya va h.k.) kabi masalalar yuzasidan kasbiy kompetensiyalarni oshirishi lozim.

4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • interfaol keys-stadilar; • amaliy mashg'ulotlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruh, mikroguruh bo'lib ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrdagi 824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida Nizom"ga ko'ra fanga ajratilgan kredit beriladi. Talabalarning bilimini baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizim torisidagi Nizom" talablari asosida belgilanadi. **Talabalarning bilimini baholash mezonlari:** **5 (a'lo) baho** – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritadi, masalaga oid daliliy misollarni tanlay oladi va ularni to'g'ri tahlil etish asosida ma'lum ilmiy xulosalar chiqara biladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini to'g'ri izohlay oladi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob bera oladi, berilgan vazifa yuzasidan keng amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, mavzuga oid masalalar yuzasidan tegishli qarorlar qabul qila oladi. **4 (yaxshi) baho** – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, ammo ishda ayrim kamchiliklarga yo'l qo'yadi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yurita oladi, masalaga oid daliliy misollarni tahlil etish asosida ma'lum ilmiy-nazariy xulosalar chiqara oladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini izohlashda ba'zi ikkilanishlarga, kamchiliklarga yo'l qo'yadi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan muyyan amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, biroq mavzuga oid masalalar yuzasidan yetarli qaror qabul qila olmaydi.